

החוג לספרות

ראש החוג: ד"ר רונית שירן

ברוכים הבאים

כל אוהבי המילה, הסיפור, השיר והמחזה מוזמנים לקחת חלק בהרפתקה המעניינת והמעשירה של לימודי הספרות לבית הספר היסודי והעל-יסודי. "המטורף, המשורר והאוהב – נשמת אפס היא רוח הדמיון" נאמר על ידי שייקספיר. מה פירוש? האם צריך להיות מטורף כדי לכתוב שיר? האם האהבה היא ה"דלק" של הסופרים? על כך נשוחח לאורך שנות הלימודים, וכל אחד ואחת מכם יידעו לענות על שאלות כאלה ואחרות. אך אנו, מרצי החוג, שואפים לא רק שתדעו תשובה זו או אחרת, אלא גם שתמצאו תשובה מקורית משלכם. שהרי הספרות אינה דורשת תשובות חד משמעיות, כי העולם בו אנו חיים הוא מורכב ומשתנה, והספרות מתארת ומעורבת בהתלבטות בין תחומי החיים האנושיים: עצב ושמחה, ינקות וזקנה, מלכים ועבדים, עניים ועשירים ונשים וגברים. כאשר תסיימו את לימודיכם תדעו לא רק את המקצוע, אלא גם להקנותו לתלמידיכם יחד עם סקרנות, רגישות ואהבה לאמנות הנפלאה ששמה ספרות.

האקדמית
גורדון

מגדלור לחינוך
ולהשכלה

תקצירי קורסי ספרות

תוכן עניינים

3.....	מבוא לפרוזה	שם הקורס:
3.....	מבוא לספרות עממית ולפולקלור	שם הקורס:
4.....	מבוא לשירה עברית	שם הקורס:
4.....	מבוא לדרמה ולתיאטרון	שם הקורס:
5.....	תורת הטקסט הספרותי	שם הקורס:
5.....	הבלדה	שם הקורס:
5.....	מבילבי עד הארי פוטר: סוגיות בספרות ילדים ונוער	שם הקורס:
6.....	מבוא לספרות ילדים ונוער	שם הקורס:
6.....	לנגן פרה עם ירח: על ייחודה של המילה בשיר	שם הקורס:
7.....	מערכות יחסים במקרא ובקוראן	שם הקורס:
7.....	נשים משוררות	שם הקורס:
7.....	קריאה דרמטית – המורה כשחקן	שם הקורס:
8.....	הגיון ואי-גיון בספרות	שם הקורס:
8.....	שייקספיר בקולנוע	שם הקורס:
9.....	עולמה של אנטי-גיבורה	שם הקורס:
9.....	מבוא לספרות עברית חדשה	שם הקורס:
9.....	תרבות המזרח בספרות העברית החדשה	שם הקורס:
10.....	שירת ביאליק	שם הקורס:
10.....	הקומדיה והטרגדיה	שם הקורס:
10.....	Children's literature and technology	שם הקורס:
11.....	מיתולוגיה יוונית	שם הקורס:
11.....	עץ עם עגילים וכוכבים בחיתולים: מסע בארץ הפלאות של נתן אלתרמן	שם הקורס:
12.....	המיתוס - בחיים ובספרות	שם הקורס:
12.....	פסיכולוגיה וספרות	שם הקורס:
13.....	סדנה לכתובה יוצרת	שם הקורס:
13.....	סדנה בהוראת הספרות לבית הספר היסודי	שם הקורס:
14.....	סדנה בהוראת הספרות לבית הספר העל-יסודי	שם הקורס:
14.....	מבוא לשירת ימי-הביניים	שם הקורס:
14.....	שירת דוד אבידן	שם הקורס:
15.....	צריך סוף לסיפור אהבה – קריאה פמיניסטית של טקסט ספרותי	שם הקורס:
15.....	ייצוגים של טראומת יתמות, הגירה והלם קרב בספרות ובקולנוע	שם הקורס:

מבוא לפרוזה

שם הקורס:

ד"ר יאיר קורן-מיימון

שם המרצה:

2 ש"ש / 2 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

שיעור ותרגיל

סוג הקורס:

אין

דרישות קדם:

א'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

הקורס מקנה מושגי יסוד בתורת הפרוזה תוך תרגול אינטרפרטציה של סיפורים בפרוזה ומתוך מטרה להפוך את הקריאה לתהליך מודע על המשתמע מכך. בקורס נדון בסוגיות עקרוניות, כגון: הגדרת הפרוזה, מאפייניה וגילוייה השונים, תיאוריות מחקר בניתוח פרוזה, עקרונות הברירה והצירוף, רטוריקה ואמצעים רטוריים, קריאה ברצף הטקסט, תחבולות ספרותיות והשפעתן על תהליך הקריאה, דמויות ואמצעי אפיון, סוגי מספרים, המחבר המובלע ונקודת התצפית.

מבוא לספרות עממית ולפולקלור

שם הקורס:

ד"ר גוני בן ישראל קאסוטו

שם המרצה:

2 ש"ש / 2 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

שיעור סנכרוני

סוג הקורס:

אין

דרישות קדם:

א'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

הקורס עוסק במספר נושאים: פולקלור וזיקתו לספרות כתובה, מושגי יסוד כמו מוטיב עממי, טיפוס סיפורי קבוצת זיקה ועוד. במקביל לחומר התיאורטי נלמדים סיפורים עממיים מסוגות שונות כמו האגדה המעשייה והנובלה, ונתוודע לרטוריקה של הסיפור העממי והקשר שלה לספרות כתובה. ההיסטוריה של חקר הסיפור העממי והאסכולות השונות כגון, האנתרופולוגית והפסיכואנליטית שמעשירות את ההתבוננות בסיפורים העממיים.

מבוא לשירה עברית

שם הקורס:

ד"ר שרה מאיר

שם המרצה:

1 ש"ש / 1 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

שיעור סנכרוני

סוג הקורס:

אין

דרישות קדם:

א'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

הקורס מציג בפני הסטודנטים עקרונות יסוד בארגון הטקסט השירי, מסייע בפיתוח מיומנויות בניתוח הצורני והפילוסופי של טקסט שירי, ודן בטרופים הפיגורטיביים המיוחדים לו תוך סקירת הז'אנרים היסודיים בשירה: סונטה, בלדה, פואמה, אידיליה.

מבוא לדרמה ולתיאטרון

שם הקורס:

יהונדב פרלמן

שם המרצה:

2 ש"ש / 2 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

שיעור ותרגיל

סוג הקורס:

אין

דרישות קדם:

א'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

הקורס עוסק במספר נושאים: ייחודה של שפת התיאטרון, מרכיבי התיאטרון, הטקסט הדרמטי, היסטוריה של התיאטרון מן העת העתיקה ועד ימינו, מושגי יסוד בניתוח דרמה בשונה מניתוח פרוזה או שירה וז'אנרים דרמטיים וגיבוריהם. הקורס מפגיש את הסטודנטים עם מבחר מחזות מהקלאסיקה היוונית דרך ימי הביניים, המחזה האליזבטני, הקומדיות של מולייר ועד המחזות הריאליסטים והמופע הפוסט-דרמטי של ימינו. נצא להצגות שבהן מתבקשים הסטודנטים למלא את תפקידו של מבקר תיאטרון בהמשך לכלים שירכשו במהלך הקורס. מבחר מהמחזאים שילמדו: סופוקלס, אריסטופנס, שייקספיר, מולייר, איבסן, מילר וברכט.

תורת הטקסט הספרותי

שם הקורס:

ד"ר יאיר קורן-מיימון

שם המרצה:

1 ש"ש / 1 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

שיעור ותרגיל

סוג הקורס:

אין

דרישות קדם:

א'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

הקורס מקנה מושגי יסוד בשירה, בפרוזה ובדרמה תוך תרגול מתודות וגישות מחקר תיאורטיות באינטרפרטציה של טקסטים ספרותיים. מטרתו המרכזית הינה להעניק לסטודנט כלים לניתוח, לביקורת ולהערכה של טקסט ספרותי.

הבלדה

שם הקורס:

ד"ר שרה מאיר

שם המרצה:

1 ש"ש / 1 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

שיעור סנכרוני

סוג הקורס:

אין

דרישות קדם:

א'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

מפגש עם ז'אנר הבלדה תוך ניסיון לעמוד על טיבו ועל הבעייתיות של הכותרת הז'אנרית. בקורס נבחין בין בלדה עממית לספרותית, נקרא ונדון במבחר בלדות מתורגמות ומקוריות ונשים לב לשינויים התוכניים והמבניים שחלו בבלדה העברית במשך השנים.

מבילבי עד הארי פוטר: סוגיות בספרות ילדים ונוער

שם הקורס:

ד"ר שי רוזין

שם המרצה:

1 ש"ש / 1 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

שיעור א-סינכרוני

סוג הקורס:

אין

דרישות קדם:

א'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

"כל אחד יכול לכתוב לילדים". הבעיה היא שמעטים מצליחים לכתוב סיפור טוב לילדים. מה הופך סיפור לסיפור טוב? איך נצליח לבחור בסיפור המתאים לכיתה? האם סיפור צריך לחנך את התלמידים או אולי לטלטל אותם? מתי הופיעה ספרות הילדים הממוסדת? למה למרבית הסיפורים יש סוף "טוב"? על שאלות אלו ועל רבות אחרות נענה בקורס. ההרצאות בקורס מוקלטות ומלוות בסיפורים ממגוון תקופות וז'אנרים. ביחד נצא למסע בלתי נשכח ונבחן את כוחה של ספרות הילדים. במהלך המסע לא נשכח לנתח טקסטים

ואיורים וכמובן, נראה כיצד שינויים חברתיים משפיעים על ספרי הילדים – כי הילדות בספרים כבר לא רק בלונדיניות, וילידים, לעתים, מותר לבכות.

שם הקורס: מבוא לספרות ילדים ונוער

שם המרצה:	רותם שטיינר יוסף
היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:	2 ש"ש / 2 נ"ז
סוג הקורס:	סנכרוני
דרישות קדם:	אין
שנת הלימודים:	א'

תיאור הקורס:

בקורס זה נכיר את הז'אנרים המרכזיים שמרכיבים את המערכת הספרותית לילדים (מעשיה, משל, אלגוריה, טקסט פנטסטי, אגדות, סיפורי הרפתקאות), וכן, את הכלים שמשמשים אותנו בדרכנו למשמע יצירות הנכתבות לילדים; נעמוד על ההבחנה בין הנמען-הילד לנמען-המבוגר, על דמותו של הגיבור בסיפורים הנכתבים לילדים ולנוער, על המתח שבין טקסט לאיורו ועל השדרים השונים העולים מקריאת יצירות הנכתבות לילדים ולנוער.

שם הקורס: לנגן פרה עם ירח: על ייחודה של המילה בשיר

שם המרצה:	ד"ר גוני בן ישראל קסוטו
היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:	1 ש"ש / 1 נ"ז
סוג הקורס:	שיעור סינכרוני
דרישות קדם:	אין
שנת הלימודים:	א'

תיאור הקורס:

"למילה בשיר תפקיד כפול של צבע וצליל: היא מציירת ומנגנת לפנינו בעת ובעונה אחת". כך, בתמציתיות ובדייקנות, מגדירה המשוררת וחוקרת הספרות לאה גולדברג את ייחודה של המילה בשיר (גולדברג, 1966, עמ' 15).

בקורס נבחן את קביעתה זו של גולדברג, תוך קריאה במגוון טקסטים מן השירה העברית המודרנית. בקריאתנו זו נבקש לגלות כיצד המילים בשיר מציירות ומנגנות בו זמנית. אז איך מנגנים שקט? איך מנגנים טעם מר? איך צובעים שיר באדום? על שאלות אלו, ועל רבות נוספות, אנסה להשיב במהלך הקורס.

מערכות יחסים במקרא ובקוראן

שם הקורס:

ד"ר רונית שירן

שם המרצה:

2 ש"ש / 2 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

שיעור סנכרוני

סוג הקורס:

אין

דרישות קדם:

א'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

בקורס זה נצא למסע מרתק בעקבות דמויות מרכזיות, ועלילות סוערות מן המקרא, ונבחן מערכות יחסים מורכבות שאינן שונות במהותן מימינו: קנאה בין אחים ותוצאותיה הקשות; שנאה, אהבת הורים ואפליה, זוגיות תשוקה ובגידה. נרכוש כלים לקריאת והבנת הטקסט המקראי ונעמוד על ייחודו. במקביל נתוודע אל הקוראן ונגלה חומרי סיפור המשותפים למקרא ולקוראן, ואף נעמוד על ההבדלים המייחדים כל אחד מהספרים. בנוסף נכיר ונלמד יצירות ספרותיות עכשוויות שמתכתבות עם הטקסטים הקדומים. לצד השיח הטקסטואלי האינטרדיסציפלינרי נקיים שיח בינאישי רב תרבותי חשוב ומהותי.

נשים משוררות

שם הקורס:

ד"ר שרה מאיר

שם המרצה:

1 ש"ש / 1 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

שיעור סנכרוני

סוג הקורס:

אין

דרישות קדם:

א' ב'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

הקורס דן בשירים שנכתבו על ידי משוררות תוך בחינתם בהקשר לסוגיית קיומה ומאפייניה של כתיבה נשית, הקניית מבט היסטורי של כתיבה נשית בספרות העברית החדשה, החל מרחל (בלובשטיין), דרך משוררות כמו לאה גולדברג, דליה רביקוביץ, יונה וולך ואחרות וכן דיון בתמטיקה ובאופי החתרני של שירה זו.

קריאה דרמטית – המורה כשחקן

שם הקורס:

ד"ר רונית שירן

שם המרצה:

1 ש"ש / 1 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

סדנה

סוג הקורס:

אין

דרישות קדם:

א'-ג'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

אחד מהכישורים החשובים שעל המורה לרכוש הוא היכולת לקרוא לפני הלומדים והלומדות את היצירה הספרותית קריאה דרמטית, אשר יוצרת משמעות. לפיכך, הקורס יועבר במתכונת סדנאית, ובמהלכו יתנסו הסטודנטים בקריאה קולית של יצירות ספרותיות מגוונות, ואף יחוו סוגים שונים של קריאות. כל זאת

במטרה להקנות כלי משמעותי אשר מאפשר למורה לספרות לקרב את הלומדים אל היצירה מבחינה רגשית וקוגניטיבית.

הגיון ואי-גיון בספרות

ד"ר אתי גורדון גינזבורג

1 ש"ש / 1 נ"ז

סנכרוני

אין

ב'

שם הקורס:

שם המרצה:

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

סוג הקורס:

דרישות קדם:

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

סוגת הנונסנס (אי-גיון) היא סוגה ספרותית מרתקת ומורכבת שאינה זוכה לתשומת הלב המגיעה לה בדרך כלל. הקורס מתאר את מאפייני הסוגה כפי שהתפתחה מאמצע המאה ה-19 באנגליה ועד ימינו ובוחר את ביטוייה בספרות העברית לילדים ולמבוגרים. הקורס מהרהר ומערער על החלוקה המסורתית לספרות ילדים וספרות מבוגרים, כמו גם על תפיסות דידקטיות מסורתיות של הוראת ספרות בכיתה, ומציע קריאה ביקורתית, קונטקסטואלית והשוואתית של טקסטים קאנוניים שהגדירו את הסוגה, ושל טקסטים מן הספרות העברית העושים בה שימוש.

שייקספיר בקולנוע

יהונדב פרלמן

1 ש"ש / 1 נ"ז

מקוון – א-סנכרוני

אין

ב'

שם הקורס:

שם המרצה:

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

סוג הקורס:

דרישות קדם:

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

הקורס נפתח במבוא למחזאי וויליאם שייקספיר, הרקע ההיסטורי להופעתו, תולדות חייו ומאפיינים מרכזיים של יצירתו תוך ניסיון להבין מה הופך את מחזותיו של שייקספיר לאטרקטיביים כל כך בעיני יוצרי הקולנוע לדורותיהם. לאחר מכן פונה הקורס להתבונן בפרשנויות קולנועיות לארבעה ממחזותיו המפורסמים ביותר: "המלט", "מקבת", "רומיאו ויוליה" ו"חלום ליל קיץ".

עולמה של אנטי-גיבורה

שם הקורס:

ד"ר שי רודין

שם המרצה:

1 ש"ש / 1 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

שיעור

סוג הקורס:

אין

דרישות קדם:

ב'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

אנטי-גיבורה הינו מושג תרבותי חדש של אישה המופיעה בספרים ובסרטים, אשר נלחמת בחברה שבה היא חיה ומציגה מולה מראה לא מחמיאה. האנטי גיבורה נאבקת לשרוד בחברה אלימה, גזענית, קפיטליסטית ומנוכרת. היא משלבת חוזק וחולשה, חכמה ותמימות, ומקדמת דיון פמיניסטי נוקב על מקומן של נערות ונשים בחברה.

מבוא לספרות עברית חדשה

שם הקורס:

ד"ר יאיר קורן-מימון

שם המרצה:

2 ש"ש / 3 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

שיעור ותרגיל

סוג הקורס:

אין

דרישות קדם:

ב'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

הקורס מציג את ראשיתה של הספרות העברית החדשה, שורשיה ומקורותיה וסוקר זרמים ספרותיים וגישות היסטוריוגרפיות מרכזיות שהשפיעו על דרך התפתחותה. מתוך כך תיווצר תמונה מקיפה של הספרות העברית החדשה כספרות מודרנית המשולבת, מצד אחד, בזרמים המרכזיים של הספרות האירופית, ומבטאת מצד שני תהליכים ייחודיים בתרבות היהודית-העברית בעת החדשה.

תרבות המזרח בספרות העברית החדשה

שם הקורס:

ד"ר יאיר קורן-מימון

שם המרצה:

1 ש"ש / 1 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

שיעור

סוג הקורס:

אין

דרישות קדם:

ב'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

הקורס מציג חתך רחב של יוצרים מרכזיים ומשמעותיים בספרות ובשירה ה"מזרחית" תוך התייחסות למושגים ותפיסות בתיאוריה הפוסט-קולוניאלית. כמו כן הקורס עומד על ייחודיותה ותרומתה של התרבות המזרחית כפי שהיא באה לידי ביטוי במארג הסיפורת הישראלית.

שירת ביאליק

שם הקורס:

ד"ר שרה מאיר

שם המרצה:

1 ש"ש / 1 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

שיעור

סוג הקורס:

אין

דרישות קדם:

ב'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

הקורס דן בשירתו האוטוביוגרפית של ביאליק, שירת בית המדרש, שירי האהבה הטבע, השירה הלאומית והשירה הארס פואטית. הדיון מלווה בקישור שירת ביאליק להיסטוריה של אותה תקופה: אמנציפציה, התבוללות, עזיבת בית המדרש, פוגרום קישנייב וכ"ו.

הקומדיה והטרגדיה

שם הקורס:

ד"ר יאיר קורן מימון

שם המרצה:

1 ש"ש / 1 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

מקוון

סוג הקורס:

מבוא לדרמה

דרישות קדם:

ב'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

הקורס מעמיק את המבט אל תוך שתי הסוגות המרכזיות של התיאטרון: הקומדיה והטרגדיה, הן בהרחבת מניפת המחזות הנלמדים והן בלמידת מאמרי יסוד העוסקים בסוגה זו. המידע התיאורטי הכלול במאמרים מיושם על שורת מחזות מופת מהקאנון העולמי. הקורס הנו קורס מקוון ללא שיעורים פרונטאליים. במהלך הקורס על כל סטודנט לכתוב שלוש מטלות העוקבות אחר תהליך הלמידה העצמית של חומר הלימודים ובסופו של הקורס מתקיים מבחן מסכם.

Children's literature and technology

שם הקורס:

אייל מירב

שם המרצה:

1 ש"ש / 1 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

שיעור

סוג הקורס:

אין

דרישות קדם:

ב'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

The course objective is to familiarize students with the integration of technological tools into the study of children's literature. We will study the central genres of this literature, discuss a variety of old and new classical stories for preschool and early reading years, examine characteristic themes and motifs in children's literature and some of its most common literary means. We will

also look at the various practices in teaching children's literature and technology-based literacy in the classroom.

מיתולוגיה יוונית

שם הקורס:

ד"ר שי רודין

שם המרצה:

1 ש"ש / 1 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

מקוון – א-סנכרוני

סוג הקורס:

אין

דרישות קדם:

ב' ג'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

מדוע מדיאה רצחה את שני בניה? מדוע אפרודיטה החליטה להתנקם בפסיכה? ומהן הסיבות שבגינן בוחרת אלקסטיס למות במקום בעלה אדמטוס? סיפורים אלו ואחרים הינם חלק מקורפוס נרחב שמרכיב את המיתולוגיה היוונית. בקורס מקוון זה נבחן מיתוסים מרכזיים שהשפיעו רבות על החשיבה המערבית ועל התרבות של ימינו. המיתוסים שנדון בהם עוסקים בהיבטים רגשיים – אהבה, זוגיות, נקמה, בגידה – וגם בהיבטים חברתיים – צורות שלטון, יציאה למלחמה, יחס לשליטים ויחסים בין עמים ומדינות. שיטות הלמידה בקורס מגוונות. כלל ההרצאות מוקלטות, חלק מהמיתוסים הומחזו במיוחד לקורס זה בעזרת שחקניות מקצועיות, וזאת במטרה "להחיות" טקסטים עתיקים ולהראות שמה שהיה – הוא שיהיה.

עץ עם עגילים וכוכבים בחיתולים: מסע בארץ הפלאות

שם הקורס:

של נתן אלתרמן

גוני בן ישראל-קסוטו

שם המרצה:

1 ש"ש / 1 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

שיעור סנכרוני

סוג הקורס:

אין

דרישות קדם:

ב' ג'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

עוד חוזר הנגון שְׁזַנְחַת לְשׁוֹא

וְהַדְרִךְ עוֹדֵנָה נִפְקַחַת לְאַרְךְ

וְעֵנָּה בְּשִׁמְיוֹ וְאֵילָן בְּגִשְׁמִיו

מְצַפִּים עוֹד לְךָ, עוֹבֵר-אֶרֶץ.

(נתן אלתרמן, 1938)

בקורס זה הנכם מוזמנים להפוך לעוברי אורח בארץ הפלאות שברא נתן אלתרמן בשיריו. יחד נצא למסע מרתק בין צלילים, מראות וקולות. במסענו נתוודע ללשונו הפיגורטיבית הייחודית של המשורר; נכיר את המטפורות, הדימויים והאימוזיים האלתרמניים.

אז מדוע "שוקט קעץ באַדס עגילים"? ומה פירוש "כוכבים בַּחַתּוּלִים"? במהלך הסמסטר ננסה להשיב על שאלות אלו ולעמוד על סוד קסמה של תופעה תרבותית יוצאת דופן: האלתרמניה.

המיתוס - בחיים ובספרות

שם הקורס:

ד"ר רונית שירן

שם המרצה:

1 ש"ש / 1 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

שיעור

סוג הקורס:

מבוא לשירה

דרישות קדם:

ב' ג'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

אף שהמיתוסים נוצרו לפני אלפי שנים הם עדיין מעוררים את דמיונם של בני האדם, נראה שחלקם עדיין אקטואליים גם בהווה: אנחנו משלבים מוטיבים מיתיים רבים בספרות, בשירה, באמנות, בקולנוע בפרסומות ובסדרות טלוויזיה. מה מקור כוחם של המיתוסים ומדוע הם נטועים בעמוק בתוך חיינו? במהלך הקורס נתוודע אל מבחר מיתוסים מרכזיים בתרבויות השונות, וננסה להבין את מקורם, פשרם ותפקידם בספרות ובחיים.

פסיכולוגיה וספרות

שם הקורס:

ד"ר יאיר קורן-מיימון

שם המרצה:

1 ש"ש / 1 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

שיעור ותרגיל

סוג הקורס:

אין

דרישות קדם:

א' ב' ג'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

הקורס עוסק בקשרים הקיימים בין פסיכולוגיה לספרות ובהקבלות שבין שני התחומים דרך מחקר ותיאוריה. במרכז הקורס ינותחו יצירות ספרות (בעיקר סיפורים מאת שמואל יוסף עגנון) באמצעות תיאוריות פסיכולוגיות ויוצג ז'אנר הסיפור הטיפולי על מאפייניו, ייחודיותו והווריאנטים שמצויים בו.

סדנה לכתיבה יוצרת

שם הקורס:

יהונדב פרלמן

שם המרצה:

1 ש"ש / 1 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

סדנה

סוג הקורס:

אין

דרישות קדם:

א' ב' ג'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

מטרת הסדנה לכתיבה יוצרת היא ליצור מפגש של מששתף הסדנה עם עצמו באמצעות הכתיבה. תוך שימוש במגוון רחב של טכניקות וחשיפה לשלל כתבים נבחרים מתחומי חיים רבים, יכתבו תלמידי הסדנה מקטעי טקסט שונים על פי נטיית לבם הטבעית במגוון סגנונות: שירה, פרוזה, מחזאות או סיפורי ילדים. בין הנושאים בהם עוסקת הסדנה: מחסום הכתיבה – המפלצת שבפנים, איך להתחיל לכתוב, פרידה, געגוע, ילדות, הקשר לטבע, גורל ועוד.

סדנה בהוראת הספרות לבית הספר היסודי

שם הקורס:

גב' מירב אייל

שם המרצה:

2 ש"ש / 2 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

סדנה

סוג הקורס:

התנסות מעשית בבית הספר, השתתפות בקורסי ליבה מהחוג לספרות

דרישות קדם:

ב' ג'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

הקורס מעניק לסטודנטים הזדמנות להיכרות את עצמם כמורים, ואפשרות לזיהוי אסטרטגיות שיתרמו להתפתחותם כמורים לספרות; בנוסף, הוא נותן תשתית להכנת תכנית לימודים שנתית להוראת ספרות וכלים לתכנון מערכי שיעורים בספרות; כמו כן, הוא יעסוק בתכנון תכנית הוראה לכיתה ההטרופית, המציעה מגוון דרכים ושיטות להפגיש בהן את התלמידים עם תכני הלימוד בספרות; בקורס תינתן במה לניתוח אירועי משמעת בכיתה ולאיתור דרכים להתמודדות דרך הספרות; הקורס מכשיר את הסטודנטים להפעיל שיקול דעת בבחירת חומר לימודי מתוך תחום הדעת בכלל ומתוך מכלול החומרים הלימודיים המוצעים למורים. בקורס מתרחשת הדגמה והתנסות במיומנויות להוראה בשיטות מגוונות, ולחשיבה יצירתית.

סדנה בהוראת הספרות לבית הספר העל-יסודי

שם הקורס:

גב' רותם שטיינר יוסף

שם המרצה:

2 ש"ש / 2 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

סדנה

סוג הקורס:

מבואות שנה א'

דרישות קדם:

ב' ג'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

הסדנה מלווה את ההתנסות בהוראה דיסציפלינרית ותפקידה לקשר בין ההתנסות לבין הידע העיוני-תיאורטי בתחום הדיסציפלינה ובתחום הדידקטיקה והפסיכולוגיה. הסטודנטים יעסקו במבנה הדעת, בהיכרות עם תכנית הלימודים הנהוגה בבית הספר העל-יסודי, בשיטות ההוראה ובדרכי האינטראקציה בין מורה לתלמידים. הסטודנטים ילמדו לפתח אצל תלמידיהם דרכי חשיבה מגוונות בפרשנותם של טקסטים אמנותיים ושילובם בהוראה.

מבוא לשירת ימי-הביניים

שם הקורס:

ד"ר יאיר קורן-מיימון

שם המרצה:

2 ש"ש / 2 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

שיעור ותרגיל

סוג הקורס:

אין

דרישות קדם:

ב' ג'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

הקורס מתמקד בשירה העברית שנוצרה בספרד בימי הביניים – בשירת הקודש, בפיוט הקדום, בשירת בית-הכנסת וכן בשירת החול לסוגיה. הקורס מציג חתך רחב של משוררים עבריים שפעלו בימי-הביניים תוך הכרת הפואטיקה הייחודית של כל אחד מהם. מטרתו המרכזית הינה להקנות לסטודנט מושגי יסוד וכלים לניתוח שיר מימי-הביניים על סוגיו השונים.

שירת דוד אבידן

שם הקורס:

ד"ר שרה מאיר

שם המרצה:

1 ש"ש / 1 נ"ז

היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:

סנכרוני

סוג הקורס:

מבוא לשירה

דרישות קדם:

ג'

שנת הלימודים:

תיאור הקורס:

הקורס דן בשירתו של אבידן כמייצג השירה העברית של שנות החמישים והשישים תוך הסבר המהפך שהתחולל בשירה העברית בשנות ה-50. הקורס מעניק ללומדים כלי ניתוח ההולמים את הפואטיקה החדשה

של שנות ה-50 (ואילך) ומתווה דרך להוראת שירה מודרנית. דיון וניתוח הטקסטים מהווה מצע לדיון ודיאלוג על שירה, ביוגרפיה, טקסט וקורא, ועוד.

שם הקורס: צריך סוף לסיפור אהבה – קריאה פמיניסטית של

טקסט ספרותי

שם המרצה:	ד"ר שי רודין
היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:	2 ש"ש / 3 נ"ז
סוג הקורס:	סמינריון
דרישות קדם:	מבוא לפרוזה, מבוא לשירה, מבוא לדרמה, ספרות עברית חדשה
שנת הלימודים:	ד'

תיאור הקורס:

הקורס עוסק בקריאה פמיניסטית של טקסטים שכתבו סופרות עבריות במאה השנים האחרונות. נדון בזרמים פמיניסטים שונים, נבחן את מאפייני כתיבתן של סופרות בדגש על הנושאים הייחודיים שהן בוחרות לתאר – אלימות נגד נשים, מערכות יחסים זוגיות, קשרים בין אימהות לבנות, פערים כלכליים ושוני בין נשים. בתום הקורס תוגש עבודה סמינריונית.

שם הקורס: ייצוגים של טראומת יתמות, הגירה והלם קרב

בספרות ובקולנוע

שם המרצה:	יהונדב פרלמן
היקף הקורס בש"ש ובנ"ז:	2 ש"ש / 2 נ"ז
סוג הקורס:	סמינריון
דרישות קדם:	מבוא לפרוזה, מבוא לשירה, מבוא לדרמה, ספרות עברית חדשה
שנת הלימודים:	ד'

תיאור הקורס:

לאחר פרק מבוא הסוקר את ההיסטוריה של מחקר הטראומה, את המאפיינים של ה-PTSD ואת המאפיינים הייחודיים של טראומת היתמות, ההגירה והלם הקרב פונה הסמינריון להתבונן על מגוון רחב של יצירות בספרות ובקולנוע שהטראומה עומדת במרכזן. בין היוצרים הנדונים בסמינריון: דליה רביקוביץ', תרצה אתר, ארז ביטון, יואל הופמן, נתן זך, ניר ברגמן וארי פולמן. הסטודנט בקורס נדרש לכתוב עבודת סמינריון על יצירה ספרותית או קולנועית העוסקת באחת משלוש הטראומות על פי בחירתו.